

szándékkal egyelőre felhagytam. A fűtej virágai között ugyanis ott leskelődött egy *Phymata crassipes* Fabr. nevű poloska, mely a darazsat vaskos első lábaival hirtelen megragadta és szipókáját a darázs feje és előmellkasa közé annak nyakába szúrta. A szegény darázs, még mielőtt önvédelemre csak kísérletet is tehetett volna, néhány pillanat alatt egészen megbénult, tehetetlenné lett, mintha csak erős szélütés érte volna. A poloska aztán kényelmesen szívogatni kezdte a darázs belső nedveit; de nem sokáig lakmározhatott, mert áldozatával együtt ő is fogságba, illetőleg gyűjteményembe került.

Hasonló ragadozó-életmódot folytat Éjszak-Amerikában a rokon *Phymata erosa*, mely ott szintén virágokon leskelődik és a méheket pusztítja. *)

Biró Lajos.

Kísérletek a szőlő-iloncza ellen. — W é n y J á n o s úrnak folyóiratunk legutóbbi füzetében (123—125 l.) közölt észleleteit, hogy a szőlőnek télire be nem fedése az áttelelő iloncza-hernyókat el nem pusztítja, megerősítik a következő adatok, melyeket azóta a Tokaj-Hegyallyáról kaptunk:

A múlt 1883-ik év őszén arra a hírre, hogy a télire fedetlenül hagyott szőlőkben a téli hideg az iloncza-hernyókat ha nem is egészen kipusztítja, de legalább számukat rendkívül megapasztja, a mádi szőlőbirtokosok legnagyobb része fedetlenül hagyta szőlőjét. A jó eredmény nem következett be: az idén is csak annyi volt a hernyó, mint a múlt évben.

Az iloncza-hernyók ellen Mádön eddig alig ketten-hárman fordítottunk jelentékenyebb munkaerőt és szedettük azokat, a petékkel együtt. Minthogy azonban a többi szőlőbirtokosok e tekintetben keveset vagy épen semmit sem tettek, az ő szőlőikből a hernyók a mieinket nemsokára ismét előzönlötték; fáradtságunk és költségezésünk e miatt természetesen hiábavaló volt.

Führer Adolf.

A *Tortrix pilleriana* a Mádhoz tartozó, délnek fekvő zombori hegyen az 1878-ik év óta rendkívül pusztít. Ennek folytán én és a szomszéd szőlőbirtokosok a múlt télen készakarva fedetlenül hagytuk a szőlőket, abban a reményben, hogy a tél hidege talán megöli a falánk hernyókat; de sajnos, azt kellett tapasztalnunk,

*) American Naturalist. XV. p. 201.

hogy a tél nem hogy ártott volna, de úgy látszik, még inkább kedvezett nekik, a mennyiben e részben tett észleleteim alapján határozottan állíthatom, hogy Tortrix az idén sokkal több lett, mint a mult évben volt.

Mathiász János.

Zabpusztító levéltetvek. — Kecskemét városa egy phylloxeramentes állami szőlőiskola létesítésére 1883-ban egy 200 holdas futó homok területet ajánlott fel a kormánynak. Az ajánlat elfogadtatván, a szőlőiskola betelepítése még azon év tavaszán kezdetét vette, és ez idén már jókora nagy terület van ott szőlővel beültetve. A többi terület egyelőre más művelésmódra lett fordítva. F. évi június közepe táján, midőn a szőlőiskolát meglátogattam és annak egész területét bejártam, megtekintettem egyúttal a többi ültetvényeket, a melyek között két tábla zabvetés is volt. Ez a két tábla az első pillanatra különösen felköltötte figyelmemet. Ugyanis már távolról nagy rozsdaveres foltok látszottak rajta, a melyek a vetés többi részének egészséges zöld színétől szembetűnően elütöttek, és melyeknél kivált az volt feltűnő, hogy csakis a kiemelkedő buczkák mutatkoztak; a hajlásokban a vetés mindenütt szép zöld volt. E sajátságos tünetem oka után kérdezősködve, azt a választ nyertem, hogy a gazdák e foltokat, melyek csak nem régóta tűntek fel és lassanként nagyobbodtak, a rozsdának tulajdonítják.

Közelebbről megvizsgálván a dolgot, nem volt nehéz reá jönnöm, hogy a rozsdaveres foltok nem a rozsdától, hanem onnan származtak, hogy az illető foltokon bizonyos levéltetvek lepték el és támadták meg a zabvetést. A zab levelei ennek következtében chlorophyll-tartalmukat egészen vagy legnagyobb részben elvesztették és elszáradtak; maga a vetés pedig satnyulásnak indult. A levéltetvek, melyeknek nagyobb része szárnyatlan volt, a *Toxoptera graminum* Rond. fajhoz tartoztak és óriási mennyiségben borították a zab leveleinek nemcsak alsó, hanem felső lapját is. Nagy számmal tanyáztak az illető táblák egészséges részein is, a nélkül azonban, hogy itt valami észrevehető kárt okoztak volna. A károsodás, illetőleg a rozsdaveres foltok mindenütt csak a buczkák tetején voltak észlelhetők, a minek oka kétségkívül abban rejlik, hogy a vetés itt a silányabb minőségű talajból általában nem bír elég jól táplálkozni, hanem rendesen mindig valamivel silányabb szokott maradni. Míg a hajlásokban, tehát a jobb talajban tenyésző erőteljesebb vetés diadalmasan képes az élősdire rovarok támadásai-